

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220202524
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1220202524.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred sudkyňou JUDr. Hanou Posluchovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. M., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom u navrhovateľky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: C. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. Č. X. - V., toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody O. - N., X. XXX/XX, O. - N., a nevedeného otca, o návrhu navrhovateľky: C. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, V., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté dieťa: U. M., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky: C. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. XX, V., ktorá je povinná a oprávnená sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého: U. M., nar. XX.XX.XXXX, vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred v prospech účtu príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto rozsudkom sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 49P/20/2020-16 zo dňa 26.02.2020 a to vo výroku I., ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie týkajúce sa dočasného zverenia maloletého.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.05.2020 sa navrhovateľka, stará matka maloletého dieťaťa domáhala zverenia maloletého U. M., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že matka maloletého dieťaťa je právoplatne odsúdená a prebiehajú s ňou aj ďalšie súdne konania a dá sa predpokladať, že vo výkone trestu bude niekoľko rokov. Navrhovateľka má maloletého U. veľmi rada a odmalička s ním trávila veľa času, vodíva ho do školy, prispieva na jeho výchovu. Na základe rizikového života jeho matky, podala na tunajší súd dňa 13.02.2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a súd rozhodol uznesením č.k. 49P/20/2020-16 zo dňa 26.02.2020 a dočasne zveril maloletého U. do jej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka má za to, že je v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), prejednal vec v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS O. - N. a netrvala na svojej účasti na pojednávaní.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka, rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 1T/9/2019-165 zo dňa 02.05.2019, oznámením ÚVTOS O. - N. zo dňa 07.09.2020, správou zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 08.09.2020, obsahom pripojeného spisu sp. zn. 49P/20/2020, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil tento skutkový stav vo veci:

5. Navrhovateľka je matkou C. M., nar. XX.XX.XXXX a starou matkou maloletého U. M., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka je najbližším príbuzným maloletého, ktorý má záujem a vytvorené podmienky na to, aby sa o maloletého vedel postarať.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 49P/20/2020-16 zo dňa 26.02.2020, právoplatným dňa 05.05.2020, súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého predbežne zveril maloletého U. M., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky C. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, V. a zároveň uložil navrhovateľke povinnosť v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podať na príslušnom súde návrh vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

7. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 1T/9/2019-165 zo dňa 02.05.2019, právoplatným dňa 10.03.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/61/2019 zo dňa 10.03.2020 súd zistil, že obžalovaná C. M., nar. XX.XX.XXXX bola odsúdená k trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 4 mesiace s tým, že na výkon trestu odňatia slobody bola zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň jej bola spolu s obžalovaným 2. uložená povinnosť nahradiť poškodenému spoločne a nerozdielne škodu v sume 269,- eur.

8. V oznámení ÚVTOS O. - N. zo dňa 07.09.2020 bolo uvedené, že odsúdená C. M., nar. XX.XX.XXXX nastúpila výkon trestu odňatia slobody dňa 30.01.2020. Koniec trestu má stanovený na deň 04.01.2026. Odsúdená bola zaradená do práce dňa 25.02.2020 a jej hrubá pracovná odmena za obdobie 02/2020-07/2020 predstavovala sumu 118,56 EUR, z pracovnej odmeny jej boli vykonané zrážky na povinné poisťné odvody vo výške 14,57 EUR a zrážky na úhradu trov výkonu trestu vo výške 58,34 EUR.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 08.09.2020 vyplýva, že v tento deň bolo vykonané ohlásené šetrenie v domácnosti navrhovateľky na adrese F. XX, V.. V čase návštevy sa v domácnosti nachádzala navrhovateľka a maloleté deti M., Z., C. a U.. Na uvedenej adrese sa nachádzal bytový dom. Rodina žije v 2 izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve Mestskej časti V. - X.. V byte býva navrhovateľka, jej ex manžel a maloleté deti M., Z., C. a U.. Rodina v uvedenom byte býva už 17 rokov a náklady za byt sú vo výške 283,- EUR mesačne. Maloleté deti majú v domácnosti starej matky vytvorený priestor na trávenie voľného času a odpočinku, deti majú spoločnú detskú izbu, kde je dostatok miesta. Byt je čistý, účelne zariadený a na dobrej hygienickej úrovni. Navrhovateľka počas rozhovoru uviedla, že je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 90,- EUR mesačne. Ďalej uviedla, že jej na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 11P/11/2020-50 boli zverené jej maloleté vnučky E. M., nar. XX. XX. XXXX, E. Z., nar. XX. XX. XXXX a E. C., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti. O maloleté deti sa príkladne stará a v starostlivosti jej pomáha ex manžel. Navrhovateľka sa stará aj o vnuka U., ktorý jej bol dočasne zverený do starostlivosti uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 49P/20/2020-16. V rámci šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľky pracovníci Úradu vykonali pohovor s maloletým U. bez prítomnosti starej matky. Maloletý U. uviedol: „u babky sa mám dobre, babka dobre varí, som tu rád s nami u babky bývajú aj moje sesternice. Máme spolu dobré vzťahy, keď niečo od babky potrebujem, tak mi to kúpi. V okolí domu mám kamarátov, ten najlepší sa volá D.. Mama mi píše listy, mám ju rád a chýba mi, chcel by som aby už bola doma. Rád spievam a hrám futbal“. Maloletý U. má v domácnosti navrhovateľky všetky potrebné veci. Všetky maloleté deti boli počas šetrenia pomerov veselé, usmievavé a komunikatívne. Maloletý U. je u svojej starej matky spokojný. V rámci šetrenia rodinných, bytových a sociálnych pomerov v domácnosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky. V byte sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého.

10. V konaní pred súdom navrhovateľka uviedla, že na podanom návrhu trvá. Chce, aby jej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Je to jej vnuk, má ho rada. Zvláda sa o neho starať a nemá vážne zdravotné problémy. Teraz nepracuje, stará sa o deti, má zverené aj ďalšie tri vnučky. Poberá invalidný dôchodok v sume 92,- EUR mesačne. Avšak keď sa bude dať, rada by sa zamestnala aspoň

na čiastočný úväzok. U. chodí do X. ročníka ZŠ, je zdravý a navrhovateľka zvláda starostlivosť o jeho výchovu bez problémov.

11. Kolízna opatrovníčka zastupujúca maloletého v tomto konaní uviedla, že navrhuje návrhu vyhovieť. So starou matkou maloletého spolupracuje aj CDR E.O., nakoľko má zverené ďalšie tri maloleté vnučky, pričom nie sú avizované žiadne problémy v starostlivosti starej matky. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vykonal aj šetrenie pomerov, na základe čoho si myslia, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

15. Blízkou osobou podľa § 116 Občianskeho zákonníka je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel, iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú umu.

16. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čade trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

18. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámi súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté

dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

21. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

22. Podľa § 45 ods. 8 Zák. o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

28. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac vykonané dokazovanie, súd mal za preukázané, že za súčasnej situácie je zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, starej matky C. E. jednoznačne v záujme dieťaťa. Matka maloletého nastúpila od 30.01.2020 na výkon trestu odňatia slobody a koniec trestu má stanovený na 04.01.2026. Stará matka C. E. má s dieťaťom vytvorený citový vzťah, maloletý sa v jej domácnosti nachádza už cca 9 mesiacov, pričom stará matka má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý fyzický a psychický vývoj dieťaťa, tak po materiálnej ako i emocionálnej stránke. Súdu neboli známe žiadne nedostatky v starostlivosti starej matky o maloleté dieťa, pričom zverenie dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti odporúčal i kolízny opatrovník. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

29. Pri úprave výšky výživného, súd vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, aplikujúc citované zákonné ustanovenia a najmä s ohľadom na skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Keďže jej súčasné možnosti a schopnosti sú obmedzením osobnej slobody značne znížené, súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrené dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o

rodine, nakoľko vyživovaciú povinnosť si musí plniť každý rodič bez ohľadu na schopnosti, možnosti a to aspoň v zákonom stanovenej minimálnej miere.

30. Súd zároveň rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 49P/20/2020-16 zo dňa 26.02.2020, s poukazom na § 363 CMP, nakoľko v danom prípade rozhodnutím vo veci samej odpadli dôvody, pre ktoré bolo pôvodné neodkladné opatrenie nariadené.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia